

Een nieuwe koningin

Periodethema: Esther
Esther 1-2

VOORAF

Na de geschiedenissen van Jozef komt nu het Bijbelboek Esther aan de beurt. Daarin worden we meegenomen naar het wereldrijk van de Meden en de Perzen, die de macht van de Babyloniërs hebben overgenomen (zie bijv. Dan. 5 en 6). Het begin van het boek Esther heeft plaats in ongeveer 483 voor Christus. Dat is enkele tientallen jaren na de terugkeer van een eerste, relatief kleine groep ballingen naar het beloofde land, onder leiding van Zerubbabel. Dat is tevens ruim voor de terugkeer van de tweede groep Israëlieten onder leiding van Ezra (458 voor Christus), en van de derde groep onder leiding van Nehemia (432 voor Christus).

Opvallend in het boek Esther zijn de vele zogenaamde toevalligheden, waarvan later blijkt dat de HEERE er de hand in heeft. Dwars door alles heen, volvoert Hij hier Zijn raad, ter bescherming van Zijn volk en ter verdelging van alle vijanden van Hem en van de Zijnen. De Naam van de HEERE lezen we in het boek Esther niet, maar Zijn hand wel!

a. Koningin Vasthi verstoten (Esther 1)

UITLEG VAN DE TEKST

In het derde jaar van de regering van de Perzische koning Ahasveros (of: Xerxes) organiseert deze een grootse vertoning van zijn macht en rijkdom. Hiervoor neemt hij een half jaar lang de tijd. Misschien moeten deze imponerende feestelijkheden dienen om het volk en de oversten warm te maken voor de komende militaire campagne tegen Griekenland.

Het hoogtepunt vormt een zeven dagen durend feestmaal voor alle hooggeplaatsten in zijn koninkrijk. Ook de bewoners van de hofstad mogen komen. De beschrijving die we hiervan lezen, laat ons iets proeven van de pracht en praal van dit vorstelijke banket. Op de zevende dag hebben de koning en zijn machtigen meer wijn op dan goed voor hen is. In zijn dronkenschap oppert de koning het plan om koningin Vasthi in hun midden te ontbieden. Dan kan zij laten zien hoe mooi zij is. Maar de koningin weigert als lustobject van dronken mannen te komen. Daarop wordt de koning zo boos, dat hij in overleg met zijn raadsheren besluit zijn vrouw te verstoten. Zo zal heel het land horen dat een vrouw haar man moet gehoorzamen.

TER OVERWEGING:

- Blijkbaar is een groot deel van de Joodse gemeenschap in Perzië gebleven en niet teruggekeerd. Het lijkt wel alsof ze zichzelf aangepast hebben aan deze heidense omgeving. Hoe groot is dit gevaar ook niet voor ons.
- Hier zien we tot welke dwaasheid de machtigste man komt als hij een gevangene wordt van zijn eigen eer en als hij zich laat benevelen door de drank. Iets om de kinderen voor te waarschuwen!
- Er is een groot verschil tussen het bruiloftsfeest van Jezus Christus en dat van koning Ahasveros. Schilder dat maar uit voor de kinderen.

b. Esther wordt koningin (Esther 2)

UITLEG VAN DE TEKST

Als de koning later ontuchtend tot zichzelf komt, begint hij te beseffen wat hij heeft gedaan.

Maar dan is het te laat om zijn besluiten terug te draaien. Zijn knechten raden hem aan een nieuwe koningin te zoeken. De knapste jonge meisjes uit heel zijn rijk moeten in het vrouwenverblijf van het koninklijke paleis bijeen worden gebracht. Laat de koning het mooiste meisje als koningin kiezen. Zo gebeurt het. Een van de vele meisjes is een Joods weesmeisje, Hadassa (Esther), over wie haar oom Mordechai zich heeft ontfermd. Reeds in het vrouwenverblijf valt zij op door haar uitzonderlijke schoonheid. Zij krijgt een voorkeursbehandeling van de bewaker. Zo wordt zij een jaar lang voorbereid op de ontmoeting met de koning. Ondertussen hebben reeds vele meisjes de nacht met de koning doorgebracht. Uiteindelijk breekt het moment aan dat Esther bij de koning wordt gebracht. Zij wint het hart van de koning en van allen die haar zien. Zo wordt zij de nieuwe koningin, in de plaats van Vasthi. Voor deze gelegenheid wordt opnieuw een vorstelijk feestmaal klaargemaakt. Ondertussen blijft Mordechai doen wat hij kan om met Esther mee te blijven leven en over haar welstand te waken. Hij heeft Esther op het hart gebonden niet te vertellen dat zij een Joods meisje is. In diezelfde dagen merkt Mordechai dat twee kamerlingen een aanslag op de koning voorbereiden. Via Esther brengt hij de koning op de hoogte. Zo wordt het leven van de koning gered. Alles wordt nauwkeurig vastgelegd in de kronieken van het koninkrijk. Maar Mordechai hoort er voorlopig niets meer van.

TER OVERWEGING:

- Nadat koning Ahasveros Vasthi verworpen heeft, tekent de Schrift hem als een eenzame man. Dit zijn de gevolgen van zijn besluiteloosheid. Zien we deze eenzaamheid niet om ons heen? Het lijkt wel alsof we overal een oplossing voor hebben en tegelijkertijd is er nog nooit zoveel eenzaamheid geweest.
- De wijze waarop koning Ahasveros een nieuwe koningin zoekt is weinig verheffend. Een mooi lichaam is immers het belangrijkste niet. De HEERE ziet het hart aan. Laten wij de kinderen jong leren zich niet te verkijken op de buitenkant, maar te bidden om een godvrezende man of vrouw.
- Het lijkt toevallig dat Esther koningin wordt. Later blijkt dat de HEERE hier Zijn hand in heeft. Dwars door alles heen vervult Hij Zijn plannen!
- Het lijkt alsof iedereen vergeet dat Mordechai menselijkerwijs gesproken het leven van de koning heeft gered. Maar als Gods tijd is gekomen, zal Hij zorgen dat de koning zich herinnert wat Mordechai voor hem heeft gedaan. De HEERE regeert!
- We lezen dat Mordechai een nakomeling is van Saul en Haman als één van Agag.

Is hier niet sprake van de strijd tussen het vrouwen- en slangenzaad?

GELOOFSLEER

Voor de voorzienigheid van God vergelijk vraag en antw. 27 van de Heidelbergse Catechismus:

‘Wat verstaat gij door de voorzienigheid Gods?’ ‘De almachtige en alom tegenwoordige kracht Gods, door welke Hij hemel en aarde, mitsgaders alle schepselen, gelijk als met zijn hand nog onderhoudt, en alzo regeert, dat loof en gras, regen en droogte, vruchtbare en onvruchtbare jaren, spijszaden en drank, gezondheid en krankheid, rijkdom en armoede, en alle dingen, niet bij geval, maar van zijn vaderlijke hand ons toekomen.

Wat zegt de Bijbel over het huwelijk (Efeze 5: 22-33):

- 22 *Gij vrouwen, weest aan uw eigen mannen onderdanig, gelijk aan den Heere;*
- 23 *Want de man is het hoofd der vrouw, gelijk ook Christus het Hoofd der Gemeente is; en Hij is de Behouder des lichaams.*
- 24 *Daarom, gelijk de Gemeente aan Christus onderdanig is, alzo ook de vrouwen aan haar eigen mannen in alles.*
- 25 *Gij mannen, hebt uw eigen vrouwen lief, gelijk ook Christus de Gemeente liefgehad heeft, en Zichzelve voor haar heeft overgegeven;*
- 26 *Opdat Hij haar heiligen zou, haar gereinigt hebbende met het bad des waters door het Woord;*
- 27 *Opdat Hij haar Zichzelve heerlijk zou voorstellen, een Gemeente, die geen vlek of rimpel heeft, of iets dergelijks, maar dat zij zou heilig zijn en onberispelijk.*
- 28 *Alzo zijn de mannen schuldig hun eigen vrouwen lief te hebben, gelijk hun eigen lichamen. Die zijn eigen vrouw liefheeft, die heeft zichzelf lief.*
- 29 *Want niemand heeft ooit zijn eigen vlees gehaat, maar hij voedt het, en onderhoudt het, gelijkterwijls ook de Heere de Gemeente.*
- 30 *Want wij zijn leden Zijns lichaams, van Zijn vlees en van Zijn benen.*
- 31 *Daarom zal een mens zijn vader en moeder verlaten, en zal zijn vrouw aanhangen; en zij twee zullen tot een vlees wezen.*
- 32 *Deze verborgenheid is groot; doch ik zeg dit, ziende op Christus en op de Gemeente.*
- 33 *Zo dan ook gijlieden, elk in het bijzonder, een iegelijk hebbe zijn eigen vrouw, alzo lief als zichzelf; en de vrouw zie, dat zij den man vreze.*

Berekening (vgl. Leren en Leven, dl. 2, 56) – Mordechai en Esther gaan berekenend te werk. Het doel lijkt de middelen te heiligen. Want wat een invloed kan Esther niet ten goede van het Joodse volk uitoefenen aan het Perzische hof!

Maar met God en Zijn gebod houden ze geen rekening. Want Esther mag niet huwen met een heiden, ook geen heidenkoning. Ze overtreedt rustig Gods Wet door te eten wat onrein is. Ze zwijgt over haar geloof en past zich volledig aan aan de Perzische gewoonten aan het hof.

